

HAO, LEI*

Az algoritmus által generált valóság és a megfigyelés technológiai működéslogikája a Douyinon

A *minzu* identitás újraértelmezése a kínai etnikai kisebbségek *wanghongjai* körében**

Algorithmic imaginary in surveillance technicity: The renegotiation of minzu identity among China's ethnic minority wanghongs on Douyin

ABSTRACT: This study investigates the role of Douyin, internationally known as TikTok, in shaping the presentation and perception of minzu (ethnicity) among ethnic minority wanghongs (internet celebrities) in China. It examines how Douyin's techno-social environment, particularly the “surveillance technicity” embedded within its algorithms, interacts with the content production and engagement practices of ethnic minority creators, thereby co-constructing their self-perception and expression of ethnic identity. The paper emphasizes how wanghongs navigate both technology and identity, strategically crafting and materializing their minzu narratives within the constraints and opportunities of this digital platform. It highlights the complex interplay between Douyin's algorithmic mechanisms and the emergent ethnic narratives of wanghongs, illustrating how Douyin is instrumental in the visibility, and renegotiation of ethnic identities among ethnic minority wanghongs. This analysis provides critical

* A szerző Lei Hao a University of Nottingham Ningbo China Nemzetközi Kommunikáció Karának oktatója. ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6722-0989> Kutatásai arra fókuszálnak, hogy a digitális platformok miként befolyásolják az etnikai kisebbségek reprezentációját és identitásformálását a kortárs Kínában. A *Minzu as Technology: Ethnic Identity and Social Media in Post-2000s China* című kötet szerzője, amely a médiatechnológiák szerepét vizsgálja a kulturális kifejezés és a közösségi kötődés újrendeződésében.

** A tanulmány eredeti címe és megjelenése: Algorithmic imaginary in surveillance technicity: The renegotiation of minzu identity among China's ethnic minority wanghongs on Douyin Global. *Media and China*, 2024, 1–22

insights into the multifaceted impact of Douyin's algorithms on the cultivation and transformation of ethnic identities within China's digital spaces.

KEYWORDS: Douyin, minzu, wanghong, ethnic minority, algorithm

Bevezető

2020 novemberében felkerült a Douyinra, a TikTok kínai megfelelőjére egy han nemzetiségű fotós által készített videó, amelyben egy fiatal tibeti pásztor, Tenzing Tsondu (mandarin nevén Dingzhen) szerepelt. A Douyin egy videómegosztó közösségi hálózat és napi aktív felhasználóinak száma meghaladja a 600 milliót,¹ így jelentős eléréssel és befolyással bír Kína digitális médiaterében. A videó, amely Dingzhen rusztikus báját és az autentikus tibeti pásztoreletet mutatta be, mélyen rezonált a nézőkkel: ritka és magával ragadó betekintést nyújtott egy etnikai kisebbség kultúrájába.

Dingzhen etnikai hovatartozása döntő szerepet játszott abban, hogy ilyen gyorsan ismertté vált. A Douyin algoritmikus szerkezete ráerősített a friss virális videóra, és az első nap folyamán több millió lájkig emelte annak elérését. Ez a vizuális narratíva, amelyet az etnikai különlegesség és a kulturális hitelesség tett vonzóvá, hamar felkeltette a kínai mainstream média figyelmét is. Olyan médiumok, mint a Központi Kínai Televízió édes vad fiúként/甜野男孩² emlegették, a *South China Morning Post* pedig Kína legjóképűbb férfiának nevezte. Ezek a címkék nemcsak a nagyközönség képzeletét ragadták meg, hanem Dingzhen láthatóságát is messze a Douyin algoritmikus keretein túlra emelték.

A médiavisszhangot követően Dingzhen Douyin-mutatói – a lájkok, kommentek és megosztások – példátlan mértékben megugrottak, ezzel végleg megszilárdítva *wanghong*-státuszát. A *wanghong* kifejezés Kínában azokra az internetes hírességekre vagy influenszerekre utal, akik közösségi médiaplatformokon keresztül érnek el hírnevet és befolyást. Abidin szerint az angol dominanciájú világban működő tartalomgyártókkal ellentétben a kínai *wanghong*ok elsődleges célja a figyelem pénzé tétele.³ Ez egybeesik azokkal a kutatásokkal, amelyek rámutatnak, hogy a kínai internetes közvetítéseknek otthont adó platformok alapvetően úgy vannak megtervezve, hogy ösztönözzék a felhasználók részvételét és anyagi hozzájárulását.

¹ Xinhuanet, 2021.

² Az édes vad fiú, kínaiul 甜野男孩 elnevezés egy nyelvi rezonanciára épít. A 甜野 *tianye*, vagyis az édes vad kínai kiejtése erősen hasonlít a szántóföld vagy mező kifejezésre, így vidéki, rusztikus képzetársításokat kelt. Ennek eredményeként a *tianye nanhai* megnevezés finoman ragadja meg a közönség figyelmét, és megidézi egy autentikus vidéki bájjal rendelkező fiú alakját.

³ Abidin 2018

A *wanghong*okra folyamatos nyomás nehezedik, hogy ösztönözzék a virtuális ajánlékozást, és bevételt termeljenek azáltal, hogy megszakítás nélkül vonzó tartalmat állítanak elő.⁴ Ez a jelenség az utóbbi években jelentős tudományos figyelmet kapott, mivel komoly hatást gyakorol Kína digitális kultúrájára és társadalmára.⁵

Dingzhen *wanghong*gá válása rávilágít az etnikai hovatartozás meghatározó szerepére a digitális korban: az etnikai kisebbségi kultúrák reprezentációja a közösségimédia-platformokon rendkívüli láthatóságot és befolyást nyerhet. Ez a jelenség indokoltta teszi annak mélyebb vizsgálatát, hogy a *wanghong*ok, különösen az etnikai kisebbségekből érkezők, miként alakítják és definiálják újra a kínai digitális tér kulturális narratíváit.

A *wanghong*ok megjelenésének és a kulturális értelmezésekre gyakorolt hatásuknak a kontextualizálásához elengedhetetlen Abidin⁶ a láthatósági munka (*visibility labour*) fogalmának megértése. Abidin rámutat, hogy a közösségi média-platformok olyan rendszert hoznak létre, amelyben a hitelesség és a kereskedelmi életképesség hegemónná válik. Az influenszerek személyes narratívákon és stratégiai önreprezentáción keresztül alakítják ki online személyiségüket, miközben a platform funkcióit a láthatóságuk növelésére használják. Ezt a folyamatot nevezi Abidin láthatósági munkának: az internetes hírességek önmaguk kurátoraiként dolgoznak annak érdekében, hogy fenntartsák a felhasználói elköteleződést, és pénzre tudják váltani online jelenlétüket.⁷ E dinamika megértése alapvető ahhoz, hogy elemezzük, milyen szerepet játszanak a *wanghong*ok a kínai etnikai kisebbségek kultúrájának értelmezésében és alakításában.

A Douyinon működő *wanghong*ok a platform technológiai korlátai és saját cselekvőképességük között mozognak. Noha a Douyin algoritmikus lehetőségei meghatározzák, hogy az influenszerek milyen stratégiákat alkalmaznak láthatóságuk növelésére és a tartalom árucikké tételére, a *wanghong*ok egyben érdemi kulturális termékeket is létrehozhatnak. Feenberg és Latour azon megközelítésére támaszkodva, miszerint a technológia olyan hálózatban működik, ahol emberi és nem emberi szereplők egyaránt rendelkeznek cselekvőképességgel, felmerül egy központi kérdés: hogyan használják a *wanghong*ok a Douyin működését?⁸

A Douyin nemcsak a kreatív önkifejezés platformja, hanem az állami narratívák felerősítésének eszköze is.⁹ Ebben a keretrendszerben működve a *wanghong*ok hozzátesznek a szélesebb kulturális és politikai diskurzusokhoz, amelyeket egyszerűen alakítanak a kereskedelmi elvárások és a platformnak a nemzeti identitás

⁴ Zhang et al., 2019..

⁵ Abidin, 2018; Craig et al., 2021; Fung et al., 2022; Li, 2019; Sullivan – Wang, 2024; Zhang et al., 2019.

⁶ Abidin 2016. és 2020.

⁷ Abidin, 2016. és 2021.

⁸ Feenberg 2002. és Latour 2005.

⁹ Chen et al., 2021; Fung et al., 2022.

erősítésében betöltött szerepei. Ez a dinamika rávilágít arra, ahogy a kínai *wanghongok* kreatívan alkalmazkodnak a Douyin kínálta lehetőségekhez: kihasználják azokat saját sikerük építésére, miközben hozzátesznek az etnikai kisebbségek reprezentációjával és identitásformálásával kapcsolatos diskurzusokhoz.

Kulcsfontosságú megérteni, hogy a *wanghongok* etnikai identitásának kialakítása a Douyin korának új társadalmi normái és hatalmi dinamikái között történik. Ezt különösen jól lehet elemezni azon keresztül, ahogyan a *minzu* fogalmához viszonyulnak, amikor etnikai identitásukat kifejezik. Kínában a *minzu* kifejezés hagyományosan az etnikai kisebbségeknek a nemzetbe való besorolására szolgált. A korábbi szakirodalom részletesen tárgyalta, hogy az állam és a piac által meghatározott társadalmi és politikai narratívák az etnikai kisebbségeket egyetlen *minzu* kategóriába kényszerítik.¹⁰ Mindez felveti a kérdést: miként befolyásolhatja a Douyin ezt a szubjektumképző folyamatot, és hogyan tárgyalják újra etnikai identitásukat a *wanghongok* Kína gyorsan bővülő digitális ökoszisztémájának új társadalmi normái és hatalmi viszonyai között?

Esettanulmányomban azt mutatom be, hogy az etnikai kisebbségek *wanghongjai* miként tárgyalják újra etnikai identitásukat a Douyin változó társadalmi normái és hatalmi dinamikái között. Elsőként áttekintem, hogyan fejlődött és hogyan konceptualizálható az a mód, ahogyan a kínai etnikai kisebbségek a médiatartalmakhoz viszonyulnak és értelmezik azokat. Vizsgálom továbbá azt is, hogy a Douyin miként befolyásolja a szubjektivitás alakulását. Ezt követően a tanulmány a *minzu* tartalmak láthatóságát vizsgálja a Douyinton, különös tekintettel a megfigyelés technológiai működéslogikájára: arra az algoritmikus működésmódra, amely az etnográfiai kutatásom során azonosítottam, és amely meghatározza a *minzu* tartalmak láthatóságát. E technikai és strukturális tényezők fényében elemzem a kisebbségi *wanghongok* performatív *minzu* identitásaktusait, különösen azokat, akik a legnagyobb láthatósággal rendelkező *minzu* tartalmakat hozzák létre a platformon. Célom a *minzu* hegemon konstrukció észlelésének és újratelátásának feltárása. Összességében, a tanulmány arra ösztönöz, hogy kritikusan gondoljuk újra a *minzu* jelentését a digitalizált kínai társadalomban. Arra biztatja a kutatókat és a szakmai közösséget, hogy vizsgálják felül, milyen jelentéssel bír a *minzu* a közösségi médiában, és hogyan támogatja a kulturális sokszínűséget és az interkulturális párbeszédet.

Etnikai kisebbségek a Douyinton

A kínai etnikai kisebbségi felhasználókról készített tanulmányok arra utalnak, hogy a figyelem eltolódott annak megértése felé, miként viszonyulnak ezek a közösségek

¹⁰ Gladney, 1994; Harrell, 1998; Harris, 2004; Litzinger, 2000; McCarthy, 2009; Oakes, 2006; Schein, 2000, 2006.

a médiatartalmakhoz, és hogyan értelmezik azokat saját, egyedi kulturális kontextusukban.¹¹ Ez a fejlődő kutatási irány túllép a korábbi megközelítéseken, amelyek elsősorban a médiaábrázolásokra és azoknak a nemzeti identitás, illetve az államilag kontrollált narratíva megformálásában betöltött szerepére összpontosítottak. A jelen kutatás ezzel szemben arra helyezi a hangsúlyt, hogy az etnikai kisebbségek miként tárgyalják újra identitásukat a médiabeli reprezentációkra adott válaszaikkal és az új technológiákban történő aktív részvételük során.

A terület egyik meghatározó vizsgálata a dulong etnikum körében történt, amelyben Guo bevezeti a *locatedness* (lokálitáshoz kötött tapasztalat) fogalmát.¹² Ezen keresztül vizsgálja, hogy a médiafogyasztás miként ágyazódik bele az etnikai közösségek kulturális és társadalmi kontextusába. Guo érvelése szerint a médiatartalmak fogyasztása ezeknél a kisebbségeknél nem pusztán az állami narratívák passzív befogadása, hanem egy kulturálisan meghatározott gyakorlat, amely szorosan összefonódik a fizikai és társadalmi környezetükkel.

Guo értelmezési keretére építve kutatók széles köre vizsgálta, hogy az etnikai kisebbségek miként artikulálják *minzu* identitásukat sajátos társadalmi és térbeli helyzetük fényében.¹³ Sun például arra mutat rá, hogy a pumi falusiak miként használják a WeChatet kulturális identitásuk kifejezésére egyfajta kettős artikuláció révén, amely a helyi közösségeket szélesebb társadalmi struktúrákhoz kapcsolja.¹⁴ Ezek a kutatások azt hangsúlyozzák, hogy az etnikai kisebbségek újraértelmezik a domináns állami narratívákat, és aktívan részt vesznek saját identitásuk alakításában.

Ezek a kulturális determinációra épülő megközelítések az etnikai identitásformálás dinamikus jellegét emelik ki, viszont azt is elismerik, hogy ezt a folyamatot szélesebb ideológiai keretek határozzák meg. A tibeti újhullám, például Pema Tsenden és Sonthar Gyal filmjei jól példázzák a rugalmas identitásépítést, miközben az állami és globális erők által kifejtett ideológiai nyomással küzdenek. Ezek az alkotók egyszerre utasítják el az egzotizáló és az államilag előírt reprezentációkat azáltal, hogy a helyi társadalmi környezetből ihletődnek és neorealista stílusokat alkalmaznak. Ugyanakkor, ahogyan Berry és Ding rámutat, identitásértelmezéseiket erősen meghatározzák a külső ideológiai erők, beleértve Kína modernizációs diskurzusát és a globalizáció hatásait.¹⁵ A helyi identitásformálás és a szélesebb ideológiai nyomások közötti feszültség párhuzamba állítható azzal a kihívással, amellyel az etnikai kisebbségek a korai internet korszakában szembesültek.

A platformok előtti internet idején a korai online terek lehetővé tették az etnikai identitások bizonyos fokú újrendeződését, jóllehet mindez az állami kontroll és

¹¹ Guo, 2005., 2008. és 2015; Hao, 2023; Li – Kang, 2024; Sun, 2016; Yao, 2009; Ze, 2015.

¹² Guo 2008.

¹³ Ba, 2013; Jin, 2012; Sun, 2016; Xiao – Li, 2017; Yao, 2009.

¹⁴ Sun 2016.

¹⁵ Berry 2016. és Ding 2017.

a piaci erők korlátai között történt. Yao és Lo amellett érvelnek, hogy bár megjelent az önkifejezés nagyobb lehetősége, az etnikai kisebbségek online identitását gyakran továbbra is az államilag jóváhagyott narratívák és a neoliberális médiagazdaság formálták.¹⁶ Ez az árucikké válás a kisebbségi kulturális termékeket a mainstream narratívák szolgálatába állította, és a sztereotípiákat inkább felerősítette, mintsem megkérdőjelezte.¹⁷

Noha a kulturális determinációra épülő megközelítések hangsúlyozzák a *min-zu* identitásformálás dinamikus jellegét, amelyet térbeli és társadalmi kontextusok alakítanak, gyakran figyelmen kívül hagyják a médiatechnológia elengedhetetlen szerepét ezeknek az identitásoknak a kialakításában. A Douyinhez hasonló platformok új hatalmi dinamikákat vezetnek be olyan algoritmikus rendszereken keresztül, amelyek meghatározzák a tartalmak láthatóságát és a felhasználói elköteleződést.¹⁸ Ezek a rendszerek jelentős mértékben befolyásolják az etnikai identitások konstruálását és értelmezését. Bár a kulturális determinációra épülő megközelítések vizsgálták a médiatartalmak társadalmi és kulturális dimenzióit, nagyrészt elhanyagolták annak feltárását, hogy a Douyin technikai lehetőségei miként határozzák meg, milyen tartalmakkal találkozhatnak az etnikai kisebbségek, illetve azok hogyan formálják identitásukat.

A platform-alapú kutatások hatására a tudósok egy része elkezdte feltárni ezt a hiátust és a média technológiai működésmódjára koncentrált, különösen azokra az algoritmikus folyamatokra, amelyek átrendezik a kulturális és társadalmi gyakorlatokat. Ez a kutatási irány arra világít rá, hogy a digitális platformok az algoritmikus irányítás és a megfigyelési kultúra folyamatai révén átalakítják a tartalom előállítását és felbukkanását, illetve formálják a felhasználók szubjektivitását.¹⁹ A kínai médiarendszerben a Douyinhez hasonló platformok kiemelt példái ennek a folyamatnak: fejlett algoritmikus infrastruktúrákat alkalmaznak nemcsak a felhasználói tevékenység optimalizálására, hanem a kulturális fogyasztás rendszerszintű irányítására is. A kulturális gyakorlatoknak ez a platformalapú, adatgyűjtésre és személyre szabott újrendezése összhangban áll az algoritmikus közönségmérés és közönségirányítás általános trendjeivel.²⁰

Prey az algoritmikus individuumpépzést emeli ki: azt a folyamatot, amelynek során a hagyományos demográfiai kategóriákat felváltják a platformok valós idejű viselkedési adatok alapján konstruált felhasználói identitások. A Douyinhez hasonló platformok ezeket az adatokat használják fel arra, hogy tartalmaikat a felhasználói interakciók alapján dinamikusan igazítsák, személyre szabva a hírfolyamot

¹⁶ Yao 2008. és Lo 2016.

¹⁷ Gong – Yang, 2017; Harrell, 1998.

¹⁸ Chen et al., 2021; Lin et al., 2023; Zhao, 2023.

¹⁹ pl. Ai et al., 2023; Chen et al., 2021; Fung et al., 2022; Huang – Ye, 2024; Wang – Cao, 2024; Wang – Zhou, 2022; Zhang et al., 2019..

²⁰ de Kloet et al., 2019; Zhao, 2023..

az elköteleződés és a profitmaximalizálás érdekében.²¹ Ez az elmozdulás lehetővé teszi, hogy a platformok az identitásformálást is alakítsák azáltal, hogy olyan viselkedéseket és tartalmakat erősítenek, amelyek megfelelnek kereskedelmi prioritásaiknak.²²

A kutatások egyre növekvő számban vizsgálják, hogy az algoritmusok miként befolyásolják a felhasználói viselkedést és az identitásformálást a digitális platformokon.²³ Zulli és Zulli például az imitation public (imitációs nyilvánosság) fogalmát vezetik be, amely azt írja le, hogy a TikTok ajánlórendszerei megerősítik a kulturális normákat a népszerű tartalmak utánzásának ösztönzésével.²⁴ Hasonlóképpen Abidin *templatability*-nek nevezi azt a jelenséget, amikor a felhasználók az algoritmus által preferált tartalmi formákat veszik át, ez pedig az identitáson alapuló performanszok árucikké tételéhez vezet. Ezek az algoritmikus hatások a felhasználói interakciókat mérhető és értékesíthető árucikké alakítják.²⁵ Ez az átalakulás a Douyin platformgazdaságának központi eleme, ahol a felhasználói elköteleződést a gazdasági célokhoz igazítják, és a hiteles társas kapcsolatokkal szemben a profit maximalizálása élvez elsőbbséget.²⁶ Ebben a kontextusban az identitásperformanszok áruba bocsátása úgy valósul meg, hogy a felhasználók önreprezentációjukat az algoritmus által favorizált mintákhoz igazítják, így a személyes és kulturális önkifejezés árucikké válik. Ugyanezen a nyomon haladva Bhandari és Bimo az algoritmizált én fogalmát vizsgálják, rávilágítva arra, hogy a felhasználói identitás és önreprezentáció az algoritmikus hatások mentén formálódik.²⁷ Az etnikai kisebbségi felhasználók, különösen a *wanghong*ok számára ez a dinamika különösen összetett kihívásokat jelent: kulturális önkifejezésüknek nemcsak a személyes és közösségi identitásokhoz kell igazodnia, hanem a Douyin algoritmikus rendszerei által kialakított kereskedelmi elvárásokhoz is, amelyek a profitorientált mintákat részesítik előnyben. Ezt a folyamatot tovább vizsgálva Kaye et al. bemutatják, hogy a Douyin dinamikusan igazítja a tartalmakat a felhasználói interakciók alapján, ezzel is befolyásolva a felhasználói elköteleződést és az identitásformálást.²⁸

Összességében, e kutatások azt szemléltetik, hogy az algoritmikus rendszerek nemcsak a tartalomismétlést ösztönzik, hanem aktívan alakítják a felhasználói identitásokat és interakciókat is, miközben olyan online közösségeket hoznak létre, amelyek közös minták és trendek köré szerveződnek. Ez az egymásra hatás lényegében sztenderdizálja a kulturális önkifejezést a platformon, és árucikké teszi

²¹ Prey, 2018; Bhandari – Bimo, 2022; Kaye et al., 2021; Zhao, 2023.

²² Bucher, 2018; Gillespie, 2014.

²³ Abidin, 2021; Bhandari – Bimo, 2022; Kaye et al., 2021; Prey, 2018; Zulli – Zulli, 2022.

²⁴ Zulli és Zulli 2022

²⁵ Abidin, 2021; Couldry – Mejias, 2019.; Flyverbom – Murray, 2018.

²⁶ Zhang et al., 2019.

²⁷ Bhandari – Bimo (2022.)

²⁸ Kaye et al. (2021.)

a felhasználói elköteleződést. Mindezekre építve jelenik meg a megfigyelés technológiai működéslogikájának fogalma, amely arra utal, hogy a platformok valós időben, folyamatosan monitorozzák és igazítják a tartalmakat annak érdekében, hogy maximalizálják a felhasználói elköteleződést és megfeleljenek a kereskedelmi céloknak. Ez a fogalom kiemeli, hogy az algoritmikus rendszerek nem csupán adatot gyűjtenek, hanem aktívan formálják a felhasználói interakciókat és a tartalomelőállítást, visszacsatolási hurkot hozva létre a felhasználói viselkedés és a közönségirányítás között.

Az algoritmus által generált valóság (*algorithmic imaginary*) koncepciójára építve – amely szerint a felhasználók az algoritmusokat olyan erőteljes tényezőként érzékelik, amelyek meghatározzák online tapasztalataikat – a megfigyelés technológiai működéslogikája azt hangsúlyozza, hogy az algoritmusokról alkotott felhasználói képzetek valamiképp befolyásolják a viselkedést.²⁹ A Douyinon a felhasználók tisztában vannak a platform algoritmusát működtető rendszerekkel, és láthatóságuk növelése érdekében stratégiákat alakítanak ki, ezzel igazodva az algoritmikus preferenciákhoz.³⁰ Ez a gyakorlat lényegében a felhasználókat a platform közönségirányításának résztvevőivé teszi,³¹ mivel tartalmaikat úgy alakítják, hogy megfeleljenek az algoritmikus elvárásoknak, tovább erősítve a platform kereskedelmi és ideológiai céljait.

A kutatások összességében arra mutatnak rá, hogy a hagyományos közönségmérésről a valós idejű adatgyűjtő rendszerek felé történik elmozdulás, amelyek lehetővé teszik a tartalmak dinamikus igazítását. Zhao megjegyzi, hogy ez a trend különösen jelentőssé vált a kínai képernyőiparban, ahol a Douyinhoz hasonló platformok hasonló algoritmikus stratégiákat alkalmaznak a felhasználóik bevonására.³²

A kínai képernyőiparban az etnikai kisebbségek ábrázolását hosszú ideje állami narratívák formálták, amelyek a nemzeti egységet és kohéziót hangsúlyozzák, gyakran statikus, esszencializált szerepekbe helyezve az etnikai kisebbségeket.³³ A nacionalista diskurzusokhoz illeszkedve ezek az ábrázolások sokszor a kulturális harmónia jelképeiként jelenítik meg az etnikai kisebbségeket. Ugyanakkor a Douyin és más digitális platformok egyre nagyobb befolyásra tesznek szert, ezáltal az etnikai reprezentáció egyre összetettebbé és rétegzettebbé válik. A legújabb kutatások rámutatnak, hogy e platformok technikai infrastruktúrái befolyásolják a kulturális produkciót. Az algoritmikus irányítás és a felhasználói elköteleződés

²⁹ Beer, 2017; Bishop, 2020; Bucher, 2017.

³⁰ Craig et al., 2021; Lin, 2019.

³¹ Bishop, 2020.,

³² Zhao 2023.

³³ Berry, 2006. és 2016; Clark, 1987; Gladney, 1994; Zhang, 1997.

árucikké tétele például jelentős mértékben alakítja a tartalom létrejöttét, forgását és fogyasztását a Douyinon.³⁴

A Douyin megfigyeléstechnológiai működéslogikája a platformizáció és irányítás összefonódását is tükrözi:³⁵ a Douyin egyszerre teret ad az alulról szerveződő kulturális produkció terének és szolgálja az állami identitásnarratívák megerősítését. Ezek a dinamikák új keretet adnak az etnikai identitás digitális térben történő reprezentációjának, amikor az influenszereknek olyan algoritmusok között kell mozogniuk, amelyek a kereskedelmi céloknak és a nemzeti narratíváknak megfelelő tartalmat részesítik előnyben. Az etnikai kisebbségek *wanghong*jai kulturális alkotókként részt vesznek abban, amit Abidin³⁶ láthatósági munkának nevez: tudatosan formálják online személyiségüket és tartalmaikat annak érdekében, hogy növeljék láthatóságukat és digitális jelenlétükből anyagi hasznot termeljenek.

Ennek eredményeként a Douyin megfigyelés-technológiai működéslogikája nemcsak a tartalom koncepcionális kialakításában játszik alapvető szerepet, hanem abban is, ahogyan a platformon az etnikai identításokat ábrázolják és hasznosítják. A felhasználói elköteleződés árucikké tétele határozza meg, hogy az etnikai felhasználók miként lépnek interakcióba a platformmal: részvételük egyszerre kitett az algoritmikus irányításnak és a platform profitvezérelt céljainak.³⁷ Bár a Douyin teret nyújt az etnikai identitás kifejezésére, mindezt olyan keretrendszeren belül teszi, amely a felhasználói elköteleződést teszi árucikké és a profittermelés logikájához igazítja, így korlátozza a kulturális önkifejezés hitelességét.

Összegzőképpen, a szakirodalom utal arra, hogy a *minzu* identitáskonstrukció vizsgálata új szakaszba lépett, amelyben egyre fontosabb szerephez jut az algoritmikus irányítás és a média technológiai működésmódja. Bár a kulturális determinációra épülő megközelítések hangsúlyozzák a közösségi média kulturális önkifejezési tereit, a média működéslogikája rávilágít arra, ahogy a Douyin technikai lehetőségei alakítják az etnikai identitás kifejezését. A felhasználók és a platform megfigyelési mechanizmusai közötti kölcsönhatás nemcsak a tartalom előállítását és fogyasztását befolyásolja, hanem az identitáskonstrukciót meghatározó szélesebb kulturális normákat is. Ez a fejlődő dinamika hangsúlyozza annak szükségességét, hogy mélyebben megértsük, miként tárgyalják újra az etnikai identitást a digitális korszakban, ahol a platformok egyszerre működnek a domináns ideológiák megerősítésének eszközeként és az etnikai hovatartozás újraértelmezésének terepeként.

³⁴ Zhao, 2023; Zulli – Zulli, 2022.

³⁵ Fung – Hu, 2022.

³⁶ Abidin 2016.

³⁷ Ai et al., 2023; Zulli – Zulli, 2022.

Kutatásmódszertani keret

A Douyin algoritmusai és az etnikai kisebbségi *wanghong*ok tartalomelőállításai gyakorlatai közötti kölcsönhatás megértésére etnográfiai megközelítést alkalmaztam. Ez a megközelítés elsősorban a platform ajánlási rendszerén belül a tartalmak láthatóságára koncentrált, valamint arra, hogy az algoritmus miként dobja fel a *minzu*-val kapcsolatos tartalmakat.

A kutatás a Christin által megfogalmazott *algorithmic ethnography* (algoritmi-kus etnográfia) alapelveire épült, és kritikusan vizsgálta a Douyin algoritmusai és a *minzu* identitások reprezentációja közötti kapcsolatot.³⁸ A kutatás három fő kérdés köré szerveződött. Először a felhasználói elköteleződést elemeztem, hogy megértem, mely tartalomtípusok érnek el magas interakciót a Douyinton, és ezek hogyan tükrözik a *minzu* identitás kulturális kifejezőmódját. Ezt követően a kutatás feltárta a *wanghong*ok tartalomelőállításának stratégiai gyakorlatait, vagyis azt, ahogyan a Douyin algoritmi-kus elvárásainak próbálnak megfelelni, miközben igyekeznek fenntartani a *minzu* identitásuk hitelességét. A kutatás harmadik szakaszában ezeket a stratégiákat és felhasználói interakciókat a kortárs kínai társadalom tágabb szociokulturális kontextusában elemeztem.

Etnográfiai megfigyeléseimet a tartalmak láthatóságának vizsgálatával kezdem. A Douyin keresősávjába beírtam a *minzu* kifejezést. Ez az etnikai kisebbségek platformon való reprezentációjának megértéséhez kulcsfontosságú. A kezdeti szakasz 2023. február 3. és július 3. között zajlott, és a *minzu* kulcsszó segítségével gyűjtöttem adatokat arról, hogy az algoritmus miként helyezi előtérbe a kisebbségekkel kapcsolatos tartalmakat. Öt felhasználói fiókot hoztam létre kifejezetten az-zal a céllal, hogy azok a *minzu* tartalmakkal interakcióba lépjenek. Miután a *minzu* kifejezésre rákerestem a Douyinton, minden fiók interakcióba lépett a legelső videóval a *General* oldalon,³⁹ a Douyin elsődleges felületén. Mindegyik fiók lájkolta, megosztotta és kommentálta a számára megjelenő top videót.

A kezdeti interakciók után a kutatás fókuszát áttettem a *For You* oldalra, amely a Douyin tartalomfelfedési mechanizmusának kulcseleme. Ez a szakasz a tartalomláthatóságra és a Douyin algoritmusára helyezte a hangsúlyt. Képernyőfotókat készítettem arról, hogy a *minzu* tartalmakkal való interakciók idővel miként befolyásolják a személyre szabott ajánlásokat. A vizsgálatban huszonkét olyan *wanghong* alkotót választottam ki részletes elemzésre, akiknek a tartalma elérte a legmagasabb felhasználói interakciós mutatókat a *For You* oldal algoritmi-kus ajánlásai alapján. Ezek az interjúk mélyebb megértést nyújtottak arról, hogy az alkotók miként alkalmazkodnak az algoritmushoz annak érdekében, hogy maximalizálják tartalmaik láthatóságát. 2023 júliusa és 2024 márciusa között félig strukturált

³⁸ Christin, 2020.

³⁹ A *General* oldal célja, hogy a keresett kifejezéshez kapcsolódó legrelevánsabb és legnépszerűbb tartalmakat jelenítse meg.

interjúkat készítettem személyesen, telefonon vagy videóhíváson keresztül. Egy-egy interjú hossza 30 és 90 perc között mozgott. Az etikai szempontoknak megfelelően a kutatás anonimizálta a interjúalanyokat, és a résztvevők beleegyezésüket adták a kutatásban való részvételhez. A körülbelül 29 órnyi hangfelvételtől készült jegyzetek és leiratok több mint 80 300 szó elemzését tették lehetővé. A *Grounded Theory* (Corbin – Strauss, 1990.) megközelítését alkalmazva a témák természetes módon bontakoztak ki az adatokból és kiemelték a résztvevők tapasztalatainak kontextusfüggő jellemzőit.⁴⁰

Eredmények

Az alábbiakban bemutatom a kutatás eredményeit, amelyek a *minzu* tartalmak Douyinon való láthatóságára és az etnikai kisebbségi *wanghong*okhoz köthető performatív identitásaktusokra vonatkoznak. A szakasz két fő részre tagolódik. Először a Douyin *minzu* tartalmainak láthatóságát tárgyalom a megfigyelési technika működésmechanizmusának összefüggésében. Ez az a mechanizmus, amelyet etnográfiai kutatásom során azonosítottam, és amelyben a felhasználói elköteleződés adatai táplálják azt az ajánlórendszert, amely kifejezetten az interakció maximalizálására szolgál. Ezt követően a legláthatóbb *minzu* tartalmakhoz kapcsolódó performatív identitásaktusokat vizsgálom az etnikai kisebbségi *wanghong*ok körében.

A Douyin algoritmusának hatása és a minzu tartalmak láthatósága

A Douyinon megjelenő tartalommal szembeni elköteleződés és láthatóság elemzése során azt vizsgáltam, hogyan növeli a platform algoritmusa azon *minzu* tartalmak láthatóságát, amelyekkel az öt felhasználói fiókom a leggyakrabban lépett interakcióba. Az 1. táblázat kategorizálja azokat a *minzu* tartalmakat, amelyeket ezek a fiókok először kaptak meg, miután mindegyikük a *minzu* tárgyszóra keresett rá a Douyin keresősávjában. A táblázat azt is bemutatja, hogy ezek a tartalmak miként alakultak két intervallum során, 2023. február 3. és július 3. között.

Azt találtam, hogy azok a fiókok, amelyek gyakran léptek interakcióba egy-egy meghatározott *minzu* tartalomtípussal, jelentős növekedést tapasztaltak a hasonló tartalmak láthatóságában a *For You* oldalon. Ez a minta világosan mutatja, hogy a Douyin algoritmusa a felhasználói preferenciákat helyezte előtérbe azáltal, hogy azokat a tartalomtípusokat részesítette előnyben, amelyek magas interakciót generáltak.

⁴⁰ Charmaz, 2006.

A *minzu* tartalmakkal kapcsolatban került öt Douyin-fiók tartalmi elköteleződésének és láthatóságának alakulását vizsgálva az derült ki, hogy a Douyin megfigyelési technikái dinamikus információs eszközként működtek: folyamatosan gyűjtötték és elemezték a felhasználói interakciók (lájkok, megosztások, kommentek, megtekintési idő) adatait. Ezen adatok felhasználásával a Douyin algoritmusai előre jelezte, hogy valószínűsíthetően mely tartalomtípusok érnek el magas elköteleződést, és ezeket a videókat kiemelten jelenítette meg a *For You* oldalon. Az 1. táblázatban szereplő tartalomláthatósági elemzés alátámasztja ezeket a megfigyeléseket. Bemutatja, hogy a konkrét *minzu* tartalomtípusokkal való kezdeti interakciók miként eredményezték hasonló, magas elköteleződésű tartalmak algoritmikus előtérbe helyezését.

1. táblázat

A tartalmi elköteleződés és láthatóság alakulása az egyes Douyin-fiókokon

<i>Fiók</i>	<i>Kezdeti minzu tartalom</i>	<i>február – április</i>	<i>május – július</i>
fiók	ujgur táncelőadás	az ujjur táncot globális zenei stílusokkal ötvöző videók láthatóságának növekedése	a hibrid ujjur táncvideók dominanciája, magas elköteleződéssel
fiók	mongol torokének	a népzenei kortárs műfajokkal ötvöző videók láthatóságának növekedése	a hibrid mongol zenei videók dominanciája, magas elköteleződéssel
fiók	Dingzhen és tibeti tájak	tibeti mindennapokat bemutató videók láthatóságának növekedése	tibeti kultúrát és globális trendeket ötvöző videók (leginkább zenék) dominanciája, magas elköteleződéssel
fiók	yao népviselet átalakulása	a délnyugat-kínai kisebbségek kulturális örökségét és szokásait bemutató videók láthatóságának növekedése	a népviselet átalakulását bemutató videók dominanciája, magas elköteleződéssel
fiók	ujgur rappelés	az ujjur rapvideók láthatóságának növekedése	népzenei elemeket globális zenei trendekkel ötvöző videók dominanciája, magas elköteleződéssel

Például az ujjur táncvideókkal való interakció növelte azoknak a videóknak a láthatóságát, amelyek az ujjur táncot modern zenei stílusokkal ötvözik. Ez a tendencia fennmaradt, és végül az ujjur tánc hibrid, magas elköteleződést kiváltó tartalmi kerületek közé került. Hasonlóképpen, a mongol zenével kapcsolatos kezdeti interakciók a mongol népzene és a kortárs műfajok kombinációját bemutató videók láthatóságának növekedéséhez vezettek. Az algoritmus ezt a mintát erősítette, így a hibrid mongol zenei videók váltak dominánssá. A tibeti tájakat és Dingzhen

bemutató videókkal való interakció elősegítette a tibeti mindennapi életet bemutató videók láthatóságának növekedését. Idővel a tibeti kulturális elemeket globális trendekkel, különösen zenével ötvöző videók kerültek előtérbe, amelyek magas elköteleződést értek el. A hagyományos yao népviselet átalakulását bemutató videókkal való interakció kezdetben a délnyugat-kínai etnikai kisebbségek kulturális örökségét és szokásait bemutató videók megjelenéséhez vezetett. Később azonban azok a tartalmak váltak dominánssá és kaptak magas interakciós mutatót, amelyek az etnikai viselet átalakulását mutatták be. Végül az ujjur rapvideókkal (@白子杭 Yldr) való interakció az ujjur rap láthatóságának növekedését eredményezte, és tartós trendként a kisebbségi kulturális elemeket globális zenei stílusokkal ötvöző tartalmak kerültek előtérbe, amelyek magas elköteleződést értek el.

A fenti elemzés alapján megállapítható, hogy a Douyin *For You* oldala dinamikus információs rendszert alkalmazott annak érdekében, hogy a leginkább releváns és legmagasabb elköteleződést kiváltó tartalmakat részesítse előnyben. Ez a folyamat a tartalomelőállítás is a felhasználói érdeklődéshez igazította, maximalizálva a platformon belüli aktivitást. A Douyin algoritmus így aktívan formálta a *minzu* tartalmak láthatóságát, ösztönözve a hibrid tartalmak létrehozását, amelyek a hagyományos etnikai elemeket kortárs trendekkel ötvözik.

A platformmegfigyelés technológiája és a *minzu* identitás árucikké tétele

Az etnográfiai megfigyelések és a *minzu* tartalmak láthatóságának elemzése a Douyinon (különösen a lájkok, megosztások és kommentek mutatói alapján) egyértelműen kimutatta, hogy szisztematikusan növekedett azoknak a *minzu* tartalmaknak a láthatósága, amelyek az etnikai kisebbségi kultúrát globális trendekkel ötvözik. Az adatok azt mutatják, hogy az ilyen tartalmak következetesen magasabb felhasználói interakciót érnek el. Ez arra utal, hogy a Douyin *For You* oldalának algoritmus az elköteleződési mutatók alapján privilegizálja ezeket a tartalomtípusokat. Ez a jelenség összhangban áll Stiegler⁴¹ *grammatised information* (formalizált és mérhetővé tett információ) fogalmával, amely szerint a lájkok, megosztások és kommentek strukturált adatai kulcsfontosságúak a platformon való rangsorolás és prioritás megállapításában.⁴²

A Douyin megfigyelési technológiája dinamikus információs eszközként működik, amely a technikai emlékezet ezen rendszerét használja fel a tartalmak kiemelésére. A platform a nem emberi megfigyelőrendszerekből származó valós idejű, formalizált és mérhetővé tett információkat jeleníti meg, és ezáltal aktívan

⁴¹ Stiegler, 2011.

⁴² Douyin, 2023.

alakítja a tartalomelőállítás irányát. Ezt a mechanizmust nevezi jelen tanulmány a megfigyelés technológiai működés módjának, amely a megfigyelési kapitalizmus biopolitikai összefüggéseit vizsgálja a *minzu* tartalmak előállításának kontextusában. Azzal, hogy a Douyin a konkrét elköteleződési mutatókat teljesítő tartalmakat helyezi előtérbe, a *For You* oldal aktívan alakítja a platform tartalomkínálatát.

Az 1. táblázatban látható, hogy az öt Douyin-fiókból származó adatok betekintést nyújtottak abba a folyamatba, ahogy az algoritmus formálja a *minzu* kifejezési formák kulturális láthatóságát és reprezentációját. Az adatok azt mutatják, hogy az etnikai kultúrát globális trendekkel ötvöző tartalmak szignifikánsan magasabb elköteleződést értek el, amit a lájkok, megosztások és kommentek számai is tükröznek. Például az ilyen hibrid tartalmak következetesen 150%-os lájknövekedést és 200%-os megosztásnövekedést mutattak más tartalomtípusokhoz képest. Ezek az eredmények a felhasználói interakciók hat hónapon keresztül történő elemzéséből származnak (2023. február 3. és július 3. között). Ez idő alatt minden videó elköteleződési mutatóit folyamatosan nyomon követtem és elemeztem, hogy azonosítsam a láthatósági és interakciós trendeket.

Nem véletlenszerű, hanem inkább tudatos tervezés eredménye, hogy az algoritmus ezeket a tartalomtípusokat részesítette előnyben. Az etnikai kisebbségi tartalomgyártók kifejezetten arra kaptak ösztönzést, hogy olyan videókat hozzanak létre, amelyek megfelelnek az algoritmus preferenciáinak, amit jól mutat a *minzu* tartalmak következetes kiemelése és magas interakciós aránya, ha azok a globális trendekkel ötvöződtek. A Douyin megfigyelés-technológiai működéslogikája – vagyis az a képessége, hogy monitorozza és előtérbe helyezze a magas elköteleződést elérő tartalmakat – vezérelte ezt az előnyben részesítést, biztosítva, hogy a platform a leginkább releváns és legnagyobb aktivitást kiváltó tartalmakat népszerűsítse. Ez a dinamikus intelligencia formálta a tartalomelőállítás folyamatát, a felhasználói érdeklődéshez igazítva azt és maximalizálva az összesített platformaktivitást.

Az öt Douyin-fiókban megfigyelt mintázatok arra mutatnak rá, hogy a platform algoritmusai úgy lett kialakítva, hogy azokat a tartalmakat részesítse előnyben, amelyek szélesebb körű vonzerőt és erősebb elköteleződési mutatókat képesek generálni. Azzal, hogy a Douyin az etnikai kultúrát globális trendekkel ötvöző *minzu* tartalmakat prioritizálta, nemcsak ezeknek a tartalmaknak a láthatóságát növelte, hanem arra is ösztönözte az alkotókat, hogy még több ilyen hibrid tartalmat állítsanak elő. Egy mongol tartalomgyártó így fogalmazott:

„Amikor elkezdtem tartalmat gyártani, az első dolgom az volt, hogy tanulmányozzam a Douyin algoritmusát. A Douyinon nagyon fontos, hogy az ember nézettséget szerezzen. Ha nem jössz rá, hogyan szerezz nézettséget, senki nem fogja látni a videóidat. Azt vettem észre, hogy azok a videók, amelyek magas nézettséget értek el, mind erős helyi jelleggel és etnikai sajátosságokkal rendelkeztek, ugyanakkor belekevertek némi nemzetközi elemet is, és trendinek tűntek. Például az újgur street dance videók, a mongol

torokéneklés-videók vagy a népviselet átalakulását bemutató videók. Ezért elkezdtem új elemeket hozzáadni a saját videóimhoz, különösen a háttérzene válogatásánál. Rájöttem, hogy a népszerű külföldi zene nagyon meg tudja dobni a nézettséget a Douyinon, ezért elkezdtem nyugati popzenét használni a videóimban. Ez tényleg működött, és a Douyin elkezdte promotálni a tartalmaimat. A videóim statisztikái ezt követően jelentősen javultak.” (L., mongol, 25 éves, 2023. augusztus 24.)

A Douyinon kulcsszerepet játszott az algoritmus által generált valóság a *minzu* hírességek identitással kapcsolatos diskurzusának alakulásában. A wanghongokkal készített interjúim feltárták, hogy a láthatóság a tartalomelőállítás stratégiaiák elsődleges fókuszja. Mivel az alkotók arra törekedtek, hogy maximalizálják saját láthatóságukat és elérésüket a platformon, tartalmaikat a Douyin által preferált mintázatokhoz igazították. Ez a stratégia irányt mutatott számukra abban, hogyan pozícionálják etnikai önkifejezésüket egy olyan digitális környezetben, amelyben a láthatóság a siker egyik alapfeltétele.

Ennek következtében a Douyin algoritmusa, összekapcsolódva a *wanghongok* algoritmusok által generált valóságával, a tartalmak olyan konvergenciáját eredményezte, amely a kisebbségi kultúra és a globális trendek ötvözését helyezi előtérbe. Az algoritmus kifejezetten kedvez az ilyen típusú tartalmaknak, és növeli gyakoriságukat és láthatóságukat a platformon.

A minzu láthatósága a figyelemgazdaság logikájában

A Douyin figyelemgazdasági rendszerében a *minzu* láthatóság monetizálódik (pénzé válik): a kulturális kifejezésmódok árucikké tehető digitális tartalommal alakulnak. A magas elköteleződési mutatók közvetlenül gazdasági értéké válnak a tartalomgyártók számára. A wanghongokkal készített interjúimban ezt a dinamikát jól példázza a D.-vel készített interjú, aki a yao etnikumhoz tartozó *wanghong*, és aki a yao népviselet átalakulását bemutató videókat oszt meg a Douyinon. Elmondása szerint, miután egyik videója virálissá vált, számos márka – helyi kulturális egyesület, országos turisztikai kampány, sőt nemzetközi divatmárka – kereste meg, és ajánlott együttműködést. Ennek eredményeként jelenleg több helyi turisztikai látványossággal és rendezvénnyel is együttműködik, hogy a Guangxi tartománybeli turizmust, az etnikai kultúrát és a yao hagyományokat idéző termékeket népszerűsítse.

„Amikor a hagyományos ruháinkat bemutató videóim virálissá váltak a Douyinon, egyre több márka keresett meg együttműködési ajánlattal. Minél több megtekintést és lájkot kapok, annál több szponzorációs lehetőség érkezik.” (D., yao, 2023. szeptember 23.)

Nem csupán azt fontos vizsgálni, hogy milyen márkák lépnek együttműködésre a *wanghongok*kal, hanem azt is, hogy ezek a partnerségek miként befolyásolják a kulturális identitás újraértelmezését. D. tapasztalatai azt mutatják, hogy az együttműködések széles skálán mozognak a helyi kormányzati kezdeményezésektől az életmód-márkáig, és mindegyik igyekszik hasznot húzni a yao hagyományhoz kapcsolható hamisítatlan érzésből. Az egyik együttműködés során például egy város kulturális, rádiós, televíziós és turisztikai hivatala kereste meg, hogy videóit felhasználva népszerűsítse a yao kultúrát mint turisztikai látványosságot, ezzel ösztönözve a látogatókat, hogy tapasztalják meg a „vidéki élet autentikus élményét” Guangxiban. Egy másik partnerség egy nagy divatmárkával valósult meg, amely a yao szövési technikák által inspirált sálkollekciót dobott piacra, míg egy kozmetikai cég D. etnikai örökségét használta marketingkampányában, a „természetes” címkével ellátott termékvonalat a yao nők hagyományos szépségápolásának tisztaságával társítva.

Az olyan *wanghongok* számára, mint D., a márkakapcsolatok növekvő komplexitása megköveteli az identitásperformansz határainak gondos újraértelmezését. A vele készült interjú során D. kifejtette, hogy bár nagyra értékeli az anyagi előnyöket, tart attól, hogy tartalmi túlságosan árucikké válnak. Elmondta, hogy visszautasított olyan ajánlatokat, amelyek egzotikus, ám a yao kultúrától idegen öltözetek viselésére kérték, mivel ez szerinte félrevezetően ábrázolta volna örökségét. Ehelyett igyekezett megtartani a hagyományos yao népviselet bemutatását, ugyanakkor olyan elemeket is beépített, amelyek rezonálnak a Douyin fiatalabb, divatérzékeny közönségével. Ilyen volt például a kortárs zene vagy a letisztult videószerekészítési technika.

Ez az újraértelmezési folyamat azt mutatja, hogy bár a *wanghongok* rendelkeznek bizonyos fokú cselekvőképességgel a márkakapcsolatok alakításában, gondosan kell egyensúlyozniuk az etnikai kultúra reprezentációja és a kereskedelmi piac elvárásai között. Ahogy D. fogalmazott:

„Szeretném bemutatni a hagyományainkat, de nem úgy, hogy azok árucikknek tűnjenek. Visszautasítottam néhány márkát, mert az elképzelésük túl messze állt attól, amit képviselni szerettem volna.” (D., yao, 2023. szeptember 23.)

Ez az egyensúly egy árnyalt identitástárgyalási folyamatot jelez, amelyben a kulturális reprezentáció egyszerre őrződik meg és válik áruvá.

Az árucikké válás és a kulturális hitelesség közötti feszültség azt is befolyásolja, hogy a közönség miként érzékeli az olyan *wanghongok*kat, mint D. Követői közül néhányan, különösen a yao közösség tagjai, aggodalmukat fejezték ki amiatt, hogy egyre több szponzorált tartalom jelenik meg D. videóiban. Kérdésként merült fel, hogy a kereskedelmi partnerségek nem hígítják-e fel a yao kultúra hiteles bemutatását, mivel D. tartalmaiban egyre gyakrabban jelentek meg életmódelemek,

például modern szépségápolási termékek a hagyományos viselet mellett. D. azonban úgy látta ezeket a kritikákat, mint az etnikai kisebbségi alkotókat érintő szélesebb dilemmák megnyilvánulását a digitális gazdaságban:

„Mindig van egyfajta megalkuvás. Szeretném szélesebb közönség számára bemutatni a kultúránkat, de ahhoz, hogy ezt megtegyem, együtt kell dolgoznom a márkákkal. Igyekszem hű maradni önmagamhoz, de azt is megértem, hogy ebben a térben alkalmazkodni kell a fennmaradáshoz.” (D., yao, 2023. szeptember 23.)

A kritikák ellenére a yao közösségen kívüli követői közül sokan értékelték tartalmaiban a hagyományos és modern elemek ötvözését; többen autentikusnak és trendinek nevezték videóit, ami tovább erősíti a hitelesség ambivalens szerepét a figyelemgazdaság logikájában. Ez a kettősség rávilágít arra, hogy a digitális korban a hitelességet milyen összetett módon érzékeli és értelmezik újra a közönségek. Míg egyes nézők az autenticitást a hagyományos kulturális normákhoz való szigorú ragaszkodással azonosítják, mások egy rugalmasabb értelmezést fogadnak el, amely teret enged a kereskedelmi együttműködéseknek és a tartalombeli alkalmazkodásnak is.

Ahogy a Douyin alkotói tartalmaikat a platform algoritmikus preferenciáihoz igazítják, etnikai önkifejezésüket is módosítják annak érdekében, hogy olyan piacosítható keretrendszerbe illeszkedjenek, amely maximalizálja a láthatóságot és az elköteleződést. Ez az alkalmazkodási folyamat gyakran oda vezet, hogy a tartalom közelít az algoritmus által preferált formák felé, különösen a globális trendeket és az etnikai kisebbségi kultúrát ötvöző *minzu* tartalmak irányába.

A *wanghong*ok algoritmusok által folyamatosan generált valóságának narratívája nemcsak a láthatóságot részesíti előnyben a *minzu* identitás kifejezésével, hanem egyben árucikké is teszi. Az etnikai önkifejezést olyan formába csomagolja, amely fogyasztható a piacorientált digitális ökoszisztémában. Ez az átalakulás rávilágít arra a szélesebb tendenciára, amelyben az etnikai identitások mindinkább a piaci dinamika mentén formálódnak, és ahol a láthatósági és elköteleződési mutatók vezérlik a *minzu* tartalom előállítását és promotálását.

Fuchs mellett érvel, hogy a közösségimédia-platformok a felhasználók által létrehozott tartalmakból termelnek profitot azáltal, hogy a magas elköteleződési arányokat pénzügyi lehetőségekkel alakítják.⁴³ Hangsúlyozza, hogy a felhasználói interakció és az árucikké tétel közötti összefüggés az a központi mechanizmus, amelyen keresztül e platformok bevételt generálnak. Ez az érvelés összhangban van kutatásom megállapításaival, amelyek azt mutatják, hogy a Douyin algoritmikus tervezése ösztönzi a magas elköteleződést kiváltó tartalmak előállítását, és ezzel együtt a pénzügyi megtérülést.

⁴³ Fuchs 2014.

Fontos azonban felismerni, hogy D. és a hozzá hasonló *wanghongok* ebben a technikai rendszerben is rendelkeznek bizonyos fokú cselekvőképességgel. A technológia nem determinisztikus, hanem egy olyan hálózat része, amelyben emberi és nem emberi szereplők egyaránt hatást gyakorolnak a folyamatokra. Éppen ezért kulcsfontosságú annak vizsgálata, hogy az etnikai kisebbségi *wanghongok* milyen performatív aktusokon keresztül alakítják *minzu* identitásukat.

D. esetében az identitásnak a márkakapcsolatok és algoritmikus nyomás miatti újraértelmezése jól mutatja, hogy stratégiaileg miként igazította kulturális önkifejezését, miközben megőrizte saját cselekvőképességét az etnikai identitás reprezentációjának megválasztásában. D. elmondta, hogy bár az algoritmus a yao kultúrát kortárs trendekkel ötvöző tartalmakat részesítette előnyben, tudatosan törekedett arra is, hogy kevésbé ismert kulturális elemeket mutasson be, mint például a regionális hímzéstechnikák.

Az identitás felépítésében megnyilvánuló cselekvőképesség lehetővé tette számára, hogy bizonyos mértékig irányítsa a kulturális narratívát még akkor is, ha egy olyan rendszerben működött, amely az elköteleződési mutatókat előrébb helyezte, mint a kulturális hagyományainak hiteles bemutatását.

Önreprezentáció a minzu kontextusban: hitelesség és globális trendek

Az alábbiakban azokat a *minzu* identáshoz kapcsolódó performatív aktusokat elemzem, amelyeket az etnikai kisebbségekhez tartozó *wanghongok* alkalmaztak a Douyinon megjelenő *minzu* tartalmakban. Az elemzés interjúkra épül, és feltárja, hogy ezek az alkotók stratégiaileg építették be személyes narratíváikat és kulturális hitelességüket a tartalmaikba, miközben globális trendeket ötvöztek etnikai kultúrájukkal annak érdekében, hogy egyszerre rezonáljanak közönségükre és a Douyin algoritmusára. Ez a megközelítés azonban nem pusztán egy algoritmikus nyomás miatti stilisztikai kompromisszum volt, hanem tudatos törekvés arra, hogy megváltoztassák alárendelt helyzetüket Kína domináns kulturális és politikai narratívájában. Az identitás ilyen módon történő használatával és újraértelmezésével a kisebbségi *wanghongok* célja az volt, hogy kifejezzék saját cselekvőképességüket és átalakítsák marginalizált helyzetüket, ezáltal elősegítsék a *minzu* identitás inkluzívabb és dinamikusabb reprezentációját a Douyinon.

A kutatás rávilágított arra, hogy a kisebbségi *wanghongok* stratégiaileg alkalmazták az autenticitást a tartalomelőállítás során, amit az algoritmus által generált valóság, a platform tartalmi működéséről alkotott felhasználói percepció és reakció formált.⁴⁴ Az alkotók a hiteles kulturális önkifejezést a láthatóság igényével

⁴⁴ Beer, 2017; Bishop., 2020; Bucher, 2017.

ellensúlyozták, és aktívan részt vettek etnikai identitásuk formálásában azáltal, hogy tudatosan felépített önreprezentációt alkalmaztak.

A *wanghong*ok tudatosan integrálták személyes narratíváikat és kulturális hi-telességüket a tartalmaikba, így egyszerre rezonáltak közönségükre és a Douyin algoritmusára. A kutatás megállapította, hogy a kisebbségi *wanghong*ok minden-napi életének elemei zökkenőmentesen integrálódtak a *minzu* narratívájába. Valós tapasztalataiknak a digitális jelenlétükbe való beépítésével olyan tartalmakat hoz-tak létre, amelyek autentikusnak hatottak, és amelyeket a kisebbségi *wanghong*ok kulcsfontosságúnak tartottak az online forgalom generálásában és a láthatóságuk növelésében a Douyin algoritmikus ökoszisztémáján belül.

A hibrid identitásból fakadó felhatalmazás

A kisebbségi *wanghong*okkal készített interjúim során többen is elmondták, miért döntöttek úgy, hogy hibrid identitást hoznak létre, amikor globális trendeket ötvöz-tek saját etnikai kultúrájukkal. Ennek a stratégiai összeolvasztásnak az okai több rétegből álltak, és mélyebb betekintést adtak arról a digitális és kulturális térszer-kezettről, amelyben mozognak.

Először is, mivel a hagyományos kulturális elemek és a globális modernitás ke-verése egy széles körben elterjedt diskurzus volt a Douyinon, a *wanghong*ok közül sokan azt hangsúlyozták, hogy a hagyományos kulturális szimbólumok modern trendekkel való összekapcsolása nagyobb kontrollt biztosított az etnikai reprezen-tációjuk felett. Azt is kiemelték, hogy ez a stratégia lehetővé tette számukra kul-túrájuk sokszínű, folyamatosan változó természetének bemutatását: gazdag örök-ségük megőrzése mellett képesek voltak hangsúlyozni annak kortárs relevanciáját és alkalmazkodóképességét is, ezáltal túllépve a rájuk erőltetett sztereotípiákon.

Ilyen kulturális hibriditást alkalmazott tartalomgyártóként E. is, aki a globá-lis kulturális trendeket ötvözve fejezte ki a mongol kultúrát, és egyben igyekezett aláásni azokat a sztereotípiákat, amelyeket a domináns kultúrák kényszerítettek rájuk. Amikor zenészárait reklámozta a Douyinon, gyakran hangsúlyozta, hogy modernnek kell lenni ahhoz, hogy rezonáljon a platform közönségével. Mongol zenészként E. a kulturális hibriditást arra használta, hogy megkérdőjelezze azt a sztereotípiát, miszerint a tradicionális mongol dallamok „elavultak és nem me-nők” (E., mongol, 28 éves, 2023. július 30.). Ezt úgy érte el, hogy a tradicionális mongol dallamot modern dub stílussal⁴⁵ ötvözte egy olyan kreatív folyamatban,

⁴⁵ A dub, a reggae egyik leágazása, vokál helyett a ritmikus hangsúlyra épít, amelyet olyan ef-fektekt erősítenek fel, mint a visszhang és a reverb. Az elektronikus zene szintetikus textúráit a reggae ikonikus ritmusaival és dallamaival ötvözve egy modern almfajt hoz létre, amely megőrzi a klasszikus, offbeat reggae-lököst. A lélekcentrikus nyugalom és az elektronikus di-namizmus egyedi elegyével széles körben rezonál a közönséggel.

amely egyszerre fejezte ki kulturális identitását, és új értelmezési lehetőségeket is teremtett.

E. tudatos erőfeszítései, amelyekkel a modern mongol kultúrát kívánta megjeleníteni zenéjén keresztül, különösen jól nyomon követhetők az *Onon Riverside* című számában, amely virálisan terjedt a Douyinon, és összegyűjtött 635 000 lájkot. Ez az esztétikailag innovatív és stratégiaileg a Douyin algoritmusainak sztereotipizáló és sztenderdizáló tendenciáival szembemenő szintézis jól mutatja, milyen fontos szerepet játszik a globális kulturális elemek beemelése abban, hogy a ki-sebbségi wanghongok kontrollt szerezzenek saját etnikai reprezentációjuk felett. A tradicionális burját-mongol népdal modern dub stílussal való ötvözése nemcsak a mongol zene megítélésének modernizálását valósította meg, hanem kultúrájának kortárs és autentikus képét is megjelenítette. Ahogy E. fogalmazott:

„Amikor az emberek a mongol zenére gondolnak, gyakran olyan dalok jutnak eszükbe, mint például *A lóval foglalkozó férfi*, ami nagyon elavultnak hangzik. Ez popzene, amit azoknak készítettek, akik nem nagyon ismerik a mi zenénket. Nekem amúgy tetszik ez a dal, nagyszerű, de szeretném, ha több ember hallaná a valódi mongol zenét. Nem akarom, hogy a sztereotípiák eltorzítsák a zenénkről kialakított képet. A saját kultúránkban gyönyörű dallamaink vannak. Én egy burját-mongol tradicionális dalt nagyon szeretek: gyönyörű, de kevesen ismerik. Ezért készítettem el a saját verziómat egy reggae-elektronikus keveréssel, egy dub remixszel. Szerintem a dub nagyon jól illik a dalhoz. Csak azt szeretném, ha az emberek látnák, milyen a valódi, modern mongol zene, és jobban értékelnék a kultúránkat.” (E., mongol, 28 éves, 2023. július 30.)

Másodszor, a globális trendek használata jelentősen növelte láthatóságukat a Douyinon. Azzal, hogy szélesebb és sokszínűbb közönséget szólítottak meg, ezek a *wanghongok* jelentősen növelték annak esélyét, hogy figyelmet és elköteleződést érjenek el.

Y., egy 25 éves ujjur táncos például, aki 2021-ben költözött Ürümsiből Sanghajba, innovatív módon illesztette be a drill táncstílust⁴⁶ a tradicionális ujjur dolan táncba.⁴⁷ Ez a kreatív fúzió nemcsak az ujjur kultúra láthatóságát növelte

⁴⁶ A drill egy élénk street dance stílus, amely az Egyesült Királyság fekete közösségeiben gyökerezik, és amelyre az amerikai drill zene intenzív ritmusa és nyers narratívája hatottak. Ez utóbbi a rap egyik alműfaja, amely a társadalmi erőszak nyers ábrázolásáról ismert. A drill táncot a gyors lábmunka és az átható tekintet jellemzi; olyan médiumként működik a táncosok számára, amelyben attitűdjeiket és érzelmeiket fejezhetik ki. Jellegzetes mozdulatai közé tartoznak a boka- és térdugózások, valamint a fej és váll ritmikus gesztusai. Az elmúlt években a drill egyre népszerűbbé vált a kínai fiatalok körében is, mivel rezonál az önkifejezés iránti igényükkel.

⁴⁷ Az ősi dolan egy ujjur néptánc Dél-Hszincsiangból, amely vadászrituálékát dramatizál. Dinamikus kézlengetései és forgásai a sűrű növényzeten való áthatolást idézik fel a zsákmány keresése közben, miközben a dobok ritmusával együtt fokozódó mozdulatok a vadászat és

a Douyinon, hanem kapcsolatot teremtett a fiatalabb generációkkal is, akik ismerik és lelkesednek a globális street dance trendek iránt. Y. olyan globális trendek – mint például a drill – beépítését alkalmazta stratégiai módszerként, hogy szélesítse közönségét. A népszerű globális kultúrából származó elemek integrálásával olyan tartalmat hozott létre, amely szélesebb demográfiai csoport számára vált vonzóvá, túllépve saját etnikai közössége határain. Ahogy Y. fogalmazott:

„A hiphop segített abban, hogy nagyobb közönséget érjek el. Amikor az ujjur zenénket trendi drill beatekkel kevertem, több nézőt vonzott, és segített abban, hogy szélesebb körben ismerjék meg a kultúránkat.” (Y., ujjur, 25 éves, 2023. július 28.)

Ez a megközelítés olyan nézőket is vonzott, akik egyébként nem találkoztak volna az ujjur kultúrával.

A Douyin előnyben részesítette azokat a tartalmakat, amelyek igazodtak a népszerű trendekhez és széles felhasználói bázist vontak be. Azzal, hogy Y. beépítette a drillt (amely jelenleg jelentős *street culture* trend Kínában), biztosította, hogy videóit nagyobb valószínűséggel promotálja a Douyin algoritmusa. A trendekhez való igazodás és a láthatóság növelésének ez a stratégiája a láthatósági munka egyik kulcseleme.⁴⁸ Y. videójának sikere, amely 28 000 lájkot gyűjtött, jól mutatja, hogyan növeli az algoritmikus kedvezés a kisebbségi *wanghongok* láthatóságát.

Y. gondosan megtervezte nyilvános személyiségét is, hogy egyensúlyt teremtsen a modern relevancia és a kulturális autenticitás között. Ez a kettős megközelítés biztosította számára, hogy releváns maradjon a globális digitális térben, miközben hű maradt ujjur örökségéhez. A modern és kulturálisan jellegzetes nyilvános személyiség fenntartása a láthatósági munka lényeges része volt, mivel ez tette lehetővé, hogy az influenszerek megtartsák egyedi identitásukat a versengő online környezetben.⁴⁹

Ez a megnövekedett láthatóság felhatalmazta a kisebbségi *wanghongokat* arra, hogy befolyásolják etnikai identitásuk percepcióját mind saját közösségükön belül, mind azon kívül. Y. azon törekvése, hogy növelje az ujjur kultúra láthatóságát a Douyinon, a drill és a tradicionális ujjur tánc integrációjában mutatkozott meg. Ez egy olyan stratégiai kulturális manőver volt, amelyben a drill vibráló energiáját és expresszív potenciálját használta fel, egy olyan táncformáét, amely különösen erősen rezonál a platform fiatalabb demográfiai csoportjaival.

Y. táncvideóinak népszerűsége rávilágít arra, milyen ereje van annak, ha a Douyin algoritmusait arra használják, hogy növeljék az ujjur kultúra láthatóságát és megbecsültségét. Az örökség és a kortárs trendek ilyen típusú szintézise

a zsákmányszerzés szimbolikáját jelenítik meg. A dolan néptánc több évszázados nomád és vadász életmódot testesít meg.

⁴⁸ Abidin, 2016.

⁴⁹ Abidin, 2016.

nemcsak a *minzu* személyes narratíváját mélyítette, hanem ellensúlyozta azt a kulturális homogenizációt is, amely gyakran együtt jár az algoritmikus preferenciák digitális térben való hajszolásával.

Mindezek mellett kutatásom feltárta, hogy a tradicionális és modern elemeket ötvöző performatív gyakorlatok lehetővé tették a *wanghongok* számára egy olyan liminális tér kialakítását, amelyben a *minzu* kifejezése rugalmasabb és rétegzettebb formában jelenhet meg. Ez a tér kulcsfontosságúnak bizonyult a *minzu* identitások újraértelmezésében.

S. egy 25 éves tibeti vlogger, aki Kína Szecsuan tartományának délnyugati részén él. Videókat készít, hogy megossza mindennapi életét a tibeti legelőkön. Videóiban S. gyakran lóháton jelenik meg, sugárzó és derűs kisugárzással, amely Dingzhenre, Kína első tibeti *wanghongjára* emlékeztet. Folyékony, anyanyelvi szintű angoltudása különösen vonzóvá teszi tartalmait, miközben a nézőknek mesél szülőföldje szépségeiről a tibeti legelőkön. Ez erősen rezonál a kínai internet-kultúrában népszerű témákkal, ahol a városiasodás okozta problémák miatt egyre többen kezdtek a pásztori élet iránt vágyakozni.

S. performatív aktusa, amelyben anyanyelvi szinten használja az angol nyelvet, egy liminális teret hozott létre *minzu* identitásának kifejezésére, amely hatékonyan kérdőjelezte meg és írta felül a Kínában élő etnikai kisebbségekkel kapcsolatos sztereotípiákat. Angoltudása, amelyet sokan modern, a vidéki élethez kevésbé társított tulajdonságnak tekintenek, meglepte és összezavarta azokat, akik sztereotipikus módon tekintenek az etnikai kisebbségekre. A hagyományos vidéki élet és a modern nyelvi készségek szándékos összekapcsolása felbolygatta ezeket a beidegződéseket, és egy liminális teret nyitott a tibeti identitás Douyinon való újfajta megjelenítéséhez. Ahogy S. megfogalmazta:

„A kultúráim és a globális trendek összekapcsolása lehetővé teszi, hogy úgy osszam meg az identitásomat, hogy az egyszerre legyen hű a gyökereimhez és ahhoz a világhoz, amelyben ma élek. Az angol nyelv használata segít abban, hogy több emberrel teremtsék kapcsolatot, és hogy megváltozzon a rólunk alkotott kép. Felülírja a sztereotípiákat, és megmutatja, hogy a kultúránk élő és modern.” (S., tibeti, 25 éves, 2024. március 24.)

Összességében ez a liminális tér alapvető jelentőségű volt a hegemonikus állami narratívákkal szembeni ellenállásban és azok újraformálásában, mivel olyan platformot biztosított, amelyen az etnikai identitások autentikusabb és sokszínűbb kifejeződése válhatott lehetővé. A hibrid identitások létrehozása így nem pusztán stílári választás volt, hanem tudatos és stratégiai önreprezentációs, illetve felhatalmazó gyakorlat. A kisebbségi *wanghongok* a globális trendek és a hagyományos kulturális elemek metszéspontjában fejezték ki identitásukat, növelték láthatóságukat, és navigáltak a kulturális és politikai környezet összetett dinamikája között. A Douyinon végzett performatív aktusaik révén a *wanghongok* diverzifikálták

a *minzu* körüli narratívákat, és hozzájárultak azok dinamikus újradefiniálásához. Tartalmaikon keresztül a *minzu* identitás rugalmasabb és folyamatosan alakuló megértését segítették elő kulturális kifejezésmódjaik újraformálásával és autentikussá tételével. A tanulmány következő részében azt elemzem, hogy a kisebbségi *wanghongok* globális trendekkel történő interakciója miként kérdőjelezi meg a statikus identitásábrázolásokat, és hogyan hatalmazza fel őket a kínai *minzu* identitás körüli diskurzus uralására és újraformálására.

Az alárendelt társadalmi alany helyzetének megváltoztatása hibrid identitások révén

Etnográfiai kutatásom során, amelyet a Douyin kisebbségi *wanghongjaival* végeztem, azt tapasztaltam, hogy a globális trendek és az etnikai kultúrájuk összekapcsolása tudatos stratégia számukra az alárendelt társadalmi pozícióik átalakításában. Ezek az alkotók performatív aktusokat alkalmaznak annak érdekében, hogy az etnikai identitásról egy fluid és folyamatosan változó megértést népszerűsítsenek, ezáltal egy olyan liminális teret hozva létre a *minzu* kifejezésére, amely lehetővé teszi az identitások újraértelmezését. Ez a tér olyan platformot biztosít számukra, amelyen kulturálisan autentikus és globálisan releváns módon fejezhetik ki önmagukat.

Bhabha hibriditásfogalmára építve kijelenthető, hogy a *wanghongok* kulturális keverésének gyakorlata olyan új identitásformákat teremt, amelyek meghaladják az egyszerű tradicionális–modern kettősséget.⁵⁰ A globális trendek beemelésével egy olyan performatív teret hoznak létre, ahol az etnikai identitás egyszerre őrződik meg és alakul át, ezáltal erősítve meg társadalmi helyzetüket a szélesebb kulturális diskurzusban. Ez a hibrid identitásképzés egy liminális teret kínál a *minzu* identitás kifejezésére, amely megkérdőjelezi a statikus és esszencialista ábrázolásokat.

Ez a liminális tér alapvető fontosságú abban, hogy a kisebbségi *wanghongok* ellenálljanak és újradefiniálják azokat a hegemonikus hatalmi struktúrákat, amelyek hagyományosan korlátozták a *minzu* identitást. Etnográfiai kutatásom feltárta, hogy ezek az alkotók tudatosan alkalmaznak személyes narratívákat és globális trendeket tartalmaikban. Ez egy olyan gyakorlat, amelyet a Douyin algoritmus alakít, hiszen az a láthatóság érdekében az elkötelező és autentikus tartalmakat részesíti előnyben. Azáltal, hogy folyamatosan újratárgyalják és újradefiniálják etnikai identitásukat ebben a térben, hozzájárulnak a hibrid *minzu* identitások normalizációjához.

Butler performativitásmélete szerint az identitások ismétlődő aktusokon keresztül jönnek létre.⁵¹ A hibrid identitások folyamatos eljátszása a Douyinon nor-

⁵⁰ Bhabha, 1994.

⁵¹ Butler, 1990.

malizálja ezeket az identitásformákat, legitim és elismert önkifejezési formákká téve azokat. Ez a normalizáció megkérdőjelezi az etnikai kisebbségekről alkotott statikus és esszencialista ábrázolásokat, és elősegíti a *minzu* identitás dinamikusabb, befogadóbb megértését a kortárs Kínában.

Például E., a mongol zenész, akivel interjút készítettem, szándékosan ötvözi a tradicionális mongol dallamokat a modern dub zenével annak érdekében, hogy szélesebb közönséget érjen el. *Onon Riverside* című száma a burját népdal motívumait kortárs elemekkel kapcsolja össze, lehetővé téve számára, hogy egyszerre hangsúlyozza mongol örökségét és a globális zenei trendekhez kapcsolódjon. Ez a hibridizáció lehetővé teszi számára, hogy megkérdőjelezze a mongol zenével kapcsolatos, „elavultnak” címkéző sztereotípiákat, és a fiatalabb, trendérzékeny közönséget is megszólítsa.

Hasonlóképpen Y., az ujjur utcai táncos, videóiban a brit eredetű drill táncstílust ötvözi a tradicionális ujjur dolan tánccal. Ez az innovatív fúzió nemcsak szélesebb közönséget vonz és növeli az ujjur kultúra láthatóságát, hanem egyúttal abba a liminális térbe is helyezi őt, amely az autenticitás és a performativitás között húzódik – ahogyan azt Zhao leírja.⁵² Y. ügyelve mozog ezen a vékony mezsgyén annak érdekében, hogy a hibridizáció ne erősítse fel az egzotizáló vagy sztereotip ujjur ábrázolásokat. Ezeknek a dinamikáknak a tudatos kezelése révén igyekszik megőrizni kulturális autonómiáját, miközben globális közönséggel lép kapcsolatba, és így hitelesebb módon tudja megjeleníteni etnikai identitását.

A tradicionális és globális kulturális elemek folyamatos összekapcsolása Bhabha fogalmai szerinti „harmadik teret” hoz létre a *minzu* identitás kifejezésére.⁵³ Ebben a térben elmosódnak a határok a *minzu* hivatalos, állami narratívái és az egyéni kulturális gyakorlatok között. Ez a performativitás nemcsak növeli a kisebbségi wanghongok láthatóságát, hanem felhatalmazza őket identitásuk szabadabb érvényesítésére is. Azzal, hogy stratégiaileg egyesítik személyes narratíváikat a globális trendekkel, tartalmaikat a platform algoritmikus prioritásaihoz igazítják, és mindeközben megzavarják azokat az államilag támogatott narratívákat, amelyek hagyományosan a domináns kultúra által kontrollált alany szerepébe kényszerítették az etnikai kisebbségeket. Ennek következtében ez a liminális tér dinamikusabb és befogadóbb diskurzust tesz lehetővé, és hozzájárul a domináns kulturális és politikai struktúrák által rájuk kényszerített hagyományos narratívák újraformálásához.

Etnográfiai kutatásom ugyanakkor azt is feltárta, hogy az alárendelt társadalmi helyzetek átalakítására irányuló erőfeszítéseik erősen attól függnek, mennyire képesek egyensúlyt teremteni a hitelesség és a performativitás között. Azaz, mennyire tudják összeegyeztetni a platform elvárásait az állami szabályozásokkal, és

⁵² Zhao, 2021.

⁵³ Bhabha, 1994.

hogyan tudnak ellenállni az árucikké tételnek, miközben láthatóságra törekcszenek. A *wanghong*ok bizonytalanságot élnek meg, miközben azokban a többrétegű liminális terekben mozognak, amelyeket Zhao különösen az hitelesség és a performativitás közötti konfliktusok keretében ír le.

Például D., a yao származású *wanghong*, aki a népviselet átalakulásáról készít videókat, folyamatos nyomás alatt áll, hogy hitelesen mutassa be etnikai örökségét, miközben népszerű trendeket is alkalmaznia kell ahhoz, hogy szélesebb közönséget érjen el. Annak érdekében, hogy követői ne tekintsék túlpiacosítottnak, gyakran korlátozza figyelmét a tradicionális yao viseletre: ez kielégíti közönsége elvárásait, ugyanakkor visszafogja kreatív önkifejezését, amelyben saját etnikai identitását mélyebben is felfedezhetné. Az, hogy egyszerre kell hitelesen a kultúrájában gyökerezőnek tünnie, miközben olyan performatív aktusokat végez, amelyekkel a Douyinon rezonanciát vált ki, egy olyan bizonytalan pozícióba helyezi, ahol nem tud teljes mértékben új stílusokkal vagy narratívákkal kísérletezni anélkül, hogy ne veszélyeztetné hitelességét.

S., a tibeti vlogger is folyamatosan kénytelen megerősíteni kulturális gyökereit, hogy fenntartsa hitelességét közönsége szemében. Noha szeretne változatosabb témákkal foglalkozni, úgy érzi, hogy kötve van a tradicionális tibeti életmód bemutatásához – részben a nézői elvárásai, részben pedig a Douyin algoritmusai miatt, amely az etnikailag jellegzetes, ugyanakkor ismerős tartalmakat részesíti előnyben. Ez a feszültség az etnikai identitás hiteles megőrzése és a platformkövetelmények teljesítése között jól mutatja azokat a kihívásokat, amelyekkel szembe kell néznie.

Ezek a példák rávilágítanak arra a kényes egyensúlyra, amelyet az etnikai kisebbségi *wanghong*oknak fenn kell tartaniuk: egyensúlyozniuk kell kulturális örökségük árucikké tétele és etnikai identitásuk hiteles megőrzése között. Ez a feszültség kiemeli liminális pozíciójuk bizonytalanságát. A hitelesség és a performativitás közötti konfliktusok nemcsak kreatív szabadságukat korlátozzák, hanem akadályozzák azon törekvéseiket is, hogy megváltoztassák alárendelt helyzetüket a társadalomban. Ahelyett, hogy meghaladnák a társadalom és a platform által rájuk kényszerített korlátokat, gyakran akaratlanul is megerősítik azokat a kulturális sztereotípiákat és elvárásokat, amelyeket kihívni igyekeznek, és így továbbra is marginalizált helyzetbe kényszerülnek.

Összegzésként elmondható, hogy a Douyin kisebbségi *wanghong*jai egy összetett liminális térben mozognak, ahol stratégiai identitásperformanszokon keresztül próbálják átalakítani alárendelt társadalmi helyzetüket. Bár a tradicionális és globális kulturális elemek ötvözése képes lehet aláásni a statikus reprezentációkat és új *minzu* identitásformákat teremteni, mindez együtt jár az áruvá tétel és kooptáció kockázatával is. A hibrid identitásképzésnek a hegemonikus struktúrákkal szembeni ellenállásként értelmezhető mechanizmusa így akkor hatékony, ha az alkotók képesek kritikusan reflektálni ezekre a feszültségekre.

Következtetés

Etnográfiai kutatásom feltárta, hogy a Douyin algoritmusai előnyben részesíti azokat a tartalmakat, amelyek a személyes narratívákat globális trendekkel ötvözik, ezáltal növelve a hibrid identitásformák láthatóságát. Ez a performativitás hozzájárult a *minzu* identitás új formáinak normalizálásához a Douyinon, megkérdőjelezve az etnikai kisebbségekről alkotott statikus és esszencialista ábrázolásokat.

A kisebbségi *wanghong*okkal készített interjúk és a Douyinon végzett etnográfiai megfigyelések egyértelművé tették, hogy ezek az alkotók tudatosan alkalmazzák a globális trendeket társadalmi pozíciójuk megerősítésére. A globális és etnikai kulturális elemek integrációjából létrejövő hibrid identitás olyan performatív teret hozott létre, amelyben az etnikai kisebbségek reprezentációja kulturális gyakorlatokon keresztül átalakulhat. Ez a liminális tér lehetővé tette a *minzu* identitások újraértelmezését, egy olyan platformot biztosítva a *wanghong*ok számára, ahol kulturálisan autentikus és globálisan releváns módon fejezhetik ki önmagukat.

Kutatásom azt mutatta, hogy a globális trendek és a Douyin algoritmikus kultúrájának felhasználásával a kisebbségi alkotók olyan hibrid identitásokat hoztak létre, amelyek a róluk szóló hegemónikus narratívák átalakítását szolgálták, megkérdőjelezve a történelmileg rájuk kényszerített alárendelt státuszokat. Ez a performatív folyamat nemcsak felhatalmazza a kínai kisebbségi *wanghong*okat, hanem hozzájárul a kulturális identitásról és sokszínűségről szóló szélesebb diskurzushoz, létrehozva egy „harmadik teret”, amely kritikus helyszíneként szolgál az etnikai identitások újraértelmezésére.

A harmadik tér lehetőségként tűnik fel a domináns kultúra által kontrollált *minzu* narratíva kihívására. Ez a tér lehetővé teszi az etnikai kisebbségi *wanghong*ok számára, hogy identitásukat az államilag irányított *minzu* narratívákkal szemben is értelmezzék. A globális kulturális hatások megjelenése tovább szélesítette ezt a teret, új dimenziókkal gazdagítva a *minzu* identitást: a hagyományos elemeknek a kortárs globális kultúrával való ötvözése biztosítja, hogy a *minzu* identitások élők és változatosak maradjanak.

Mindazonáltal kritikus vizsgálatra szorul a Douyin algoritmikus nyomásának hatása erre a harmadik térre. Noha a Douyin teret biztosít az etnikai kisebbségi *wanghong*ok identitáskifejezéséhez, az algoritmusba ágyazott megfigyelési működésmód olyan tartalmakat részesít előnyben, amelyek nagyobb felhasználói elköteleződést váltanak ki, és gyakran a globális populáris kultúrához igazodnak. Ez az algoritmikus nyomás az etnikai identitás áruvá tételéhez vezethet, ahol a kulturális kifejezések inkább az elköteleződési mutatókhoz igazodnak, semmint a valódi önkifejezéshez.

Etnikai kisebbségi perspektívából ez az algoritmikus hatás egyszerre jelent lehetőséget és kihívást. Egyrészt a Douyin által biztosított láthatóság nagyobb teret ad a reprezentációnak és a domináns narratívák megkérdőjelezésének. Másrészt az algoritmushoz való igazodás szükségessége nyomást gyakorolhat a *wanghong*okra,

hogy tartalmaikat módosítsák, ami veszélyeztetheti kulturális önkifejezésük hitelességét. Ez a feszültség rávilágít az ágens és az algoritmikus kontroll összetett viszonyára a digitális korban.

Ebben a harmadik térben a globális kultúra hatása sem hagyható figyelmen kívül. Bár a globális trendek gazdag inspirációt kínálnak és lehetőséget teremtenek szélesebb közönséggel való kapcsolódásra, egyúttal a kulturális sokszínűség megszűnésének veszélyét is hordozzák. Az etnikai kisebbségi *wanghong*ok kénytelenek egyensúlyozni a globális hatások befogadása és kulturális örökségük egyediségének megőrzése között. Ez az egyensúly kulcsfontosságú ahhoz, hogy a harmadik tér egy valódi kulturális tárgyalás tere maradjon, ne pedig a globális kulturális asszimiláció egyik színtere.

Összefoglalva, jelen tanulmány felhívja a figyelmet arra, hogy kritikusan kell vizsgálni a *minzu* fogalmát a fokozódó digitalizációval jellemezhető kínai társadalomban. Arra ösztönzi a kutatókat és gyakorlati szakembereket, hogy ismerjék fel a *minzu* közösségi médiabeli jelenlétének lehetőségeit az interkulturális párbeszéd erősítésére, a kulturális sokszínűség előmozdítására és a *minzu* narratíva újraformálására a digitalizált és globalizált kontextusban.

Fordította Bálint Emese

FELHASZNÁLT IRODALOM

- Abidin, C.: Visibility labour: Engaging with Influencers' fashion brands and #OOTD advertorial campaigns on Instagram. *Media International Australia*, 2016. 161(1), 86–100. <https://doi.org/10.1177/1329878X16665177>
- Abidin, C.: *Internet celebrity: Understanding fame online*. Emerald Group Publishing, 2018.
- Abidin, C.: Mapping internet celebrity on TikTok: Exploring attention economies and visibility labours. *Cultural Science Journal*, 2021. 12(1), 77–103. <https://doi.org/10.5334/csci.140>
- Ai, Q. – Song, Y. – Zhan, N.: Creative compliance and selective visibility: How Chinese queer uploaders performing identities on the Douyin platform. *Media, Culture and Society*, 2023, 45(8), 1686–1695. <https://doi.org/10.1177/01634437231174345>
- Ba, S.: The development of symbolism: A media anthropology study of yi sani people's ashima culture [translated]. Peking University Press, 2013.
- Beer, D.: The social power of algorithms. *Information, Communication & Society*, 2017. 20(1), 1–13. <https://doi.org/10.1080/1369118X.2016.1216147>
- Berry, C.: Where do you draw the line? Ethnicity in Chinese cinemas. In: Berry, C. – Farquhar, M. (eds.): *China on screen*. Columbia University Press.

- Berry, C.: Pema Tseden and the Tibetan road movie: Space and identity beyond the “minority nationality film”. *Journal of Chinese Cinemas*, 2016. 10(2), 89–105. <https://doi.org/10.1080/17508061.2016.1167334>
- Bhabha, H. K.: *The location of culture*. Routledge, 2014.
- Bhandari, A. – Bimo, S.: Why’s everyone on TikTok now? The algorithmized self and the future of self-making on social media. *Social Media + Society*, 2022. 8(1), Article 205630512210862. <https://doi.org/10.1177/20563051221086241>
- Bishop, S.: Algorithmic experts: Selling algorithmic lore on YouTube. *Social Media + Society*, 2020. 6(1), Article 205630511989732. <https://doi.org/10.1177/2056305119897323>
- Bucher, T.: The algorithmic imaginary: Exploring the ordinary affects of Facebook algorithms. *Information, Communication & Society*, 2017. 20(1), 30–44. <https://doi.org/10.1080/1369118X.2016.1154086>
- Bucher, T.: *If... Then: Algorithmic power and politics*. Oxford University Press, 2018.
- Butler, J.: *Gender trouble: Feminism and the subversion of identity*. Routledge, 1990.
- Charmaz, K.: *Constructing grounded theory: A practical guide through qualitative analysis*. Sage Publications, 2006.
- Chen, X. – Valdovinos Kaye, D. B. – Zeng, J.: #PositiveEnergy Douyin: Constructing “playful patriotism” in a Chinese short-video application. *Chinese Journal of Communication*, 2021. 14(1), 97–117. <https://doi.org/10.1080/17544750.2020.1761848>
- Christin, A.: The ethnographer and the algorithm: Beyond the black box. *Theory and Society*, 2019. 49(5–6), 897–918. <https://doi.org/10.1007/s11186-020-09411-3>
- Clark, P.: Ethnic minorities in Chinese films: Cinema and the exotic. *East-West Film Journal*, 1987. 1(2), 4–21.
- Corbin, M., – Strauss, A.: Grounded theory research: Procedures, canons, and evaluative criteria. *Qualitative Sociology*, 1990. 13(1), 3–21. <https://doi.org/10.1007/bf00988593>
- Couldry, N. – Mejias, U. A.: Data colonialism: Rethinking big data’s relation to the contemporary subject. *Television & New Media*, 2019. 20(4), 336–349. <https://doi.org/10.1177/1527476418796632>
- Craig, D. – Lin, J. – Cunningham, S.: *Wanghong as social media entertainment in China*. Palgrave Macmillan, 2021.
- de Kloet, J. – Poell, T., Guohua, Z. – Yiu Fai, C.: The platformization of Chinese society: Infrastructure, governance, and practice. *Chinese Journal of Communication*, 2019. 12(3), 249–256. <https://doi.org/10.1080/17544750.2019.1644008>
- Ding, S.: Articulating for Tibetan experiences in the contemporary world: A cultural study of Pematseden’s and sonthar gyal’s films. *Critical Arts: South-North Cultural and Media Studies*, 2019. 31(6), 44–58. <https://doi.org/10.1080/02560046.2017.1407808>

- Douyin: *Privacy policy*. 2023. Available at: <https://www.douyin.com/agreements/?id=6773901168964798477>
- Feenberg, A.: *Transforming technology: A critical theory revisited*. Oxford University Press, 2022.
- Flyverbom, M. – Murray, J.: Datastructuring—organizing and curating digital traces into action. *Big Data & Society*, 2018. 5(2), 1–12. <https://doi.org/10.1177/2053951718799114>
- Fuchs, C.: *Social media: A critical introduction*. Sage Publications, 2014.
- Fung, A. – He, W. – Cao, S.: Cultural capitals and creative labour of short video platforms: A study of wanghong on Douyin. *Cultural Trends*, 2022. 32(3), 264–279. <https://doi.org/10.1080/09548963.2022.2082862>
- Fung, A. – Hu, Y.: Douyin, storytelling, and national discourse. *International Communication of Chinese Culture*, 2022. 9(3-4), 139–147. <https://doi.org/10.1007/s40636-022-00259-z>
- Gillespie, T.: The relevance of algorithms. In: Gillespie, T. – Boczkowski, P. J. – Foot, K. A. (eds.): *Media technologies: Essays on communication, materiality, and society*. MIT Press. 2014. 167–194.
- Gladney, D.: Representing nationality in China: Refiguring majority/minority identities. *Journal of Asian Studies*, 1994 53(1), 92–123. <https://doi.org/10.2307/2059528>
- Gong, H. – Yang, X.: *Reconfiguring class, gender, ethnicity and ethics in Chinese internet culture* (1st ed.). Routledge. 2017. <https://doi.org/10.4324/9781315668154>
- Guo, J.: *Television in a duxiang village: Modern media and the daily life of ethnic minority villages* [Translated]. Shandong People's Publishing House, 2005.
- Guo, J.: *Zaichang: Minzu zhi shijiao xia de dianshi guankan huodong—Duxiang tianye ziliao de zai chanshi* [Locatedness: An ethnographic perspective on television viewing – A reinterpretation of the fieldwork at Dulong Xiang]. Chuanbo Yu ShehuiXuekan, 2008. 6, 197–218.
- Guo, J.: *Searching for gesang meiduo: A field study of mobile film screenings in the chamdo region of Tibet*. Ethnic Publishing House. 2015. [Translated].
- Hao, L.: *Minzu as technology: Ethnic identity and social media in post-2000s China*. Palgrave Macmillan, 2023. https://doi.org/10.1007/978-981-99-5402-5_5
- Harrell, S.: *From ethnic group to minzu (and back again?): Yi identity in the people's republic*. 2nd international conference on yi studies, trier university, center of east asian and pacific studies. Paper presentation, 1998.
- Harris, R.: *Singing the village: Music, memory, and ritual among the sibe of Xinjiang*. Published for the British Academy by Oxford University Press, 2004.
- Huang, Y. – Ye, W.: 'Traffic rewards,' 'algorithmic visibility,' and 'advertiser satisfaction': How Chinese short-video platforms cultivate creators in stages. *Convergence*, 2024. 30(1), 659–682. <https://doi.org/10.1177/13548565231211117>

- Jin, Y.: Television practices and the daily life of Uyghur villagers: An ethnographic study of Totai Village. *Journalism & Communication Studies*, 2012. 1, 34–42.
- Kaye, D. B. V. – Chen, X. – Zeng, J.: The co-evolution of two Chinese mobile short video apps: Parallel platformization of Douyin and TikTok. *Mobile Media & Communication*, 2021. 9(2), 229–253. <https://doi.org/10.1177/2050157920952120>
- Latour, B.: *Reassembling the social: An introduction to actor-network-theory*. Oxford University Press, 2005.
- Li, A. K.: Papi jiang and microcelebrity in China: A multilevel analysis. *International Journal of Communication*, 2019. 13, 3016–3034.
- Li, L. – Kang, K.: Discussing social media using affordance of young Chinese ethnic minority group users. *Cultural Arts Research and Development*, 2024. 4(1), 12–23. <https://doi.org/10.55121/card.v4i1.64>
- Lin, J.: *Cultural normality and identity practices in Chinese livestreaming (Master's thesis)*. Department of Cultural Studies, Tilburg University, 2019. <https://arno.uvt.nl/show.cgi?fid=149873>
- Lin, J. – Swart, J. – Zeng, G.: Theorising TikTok cultures: Neuro-images in the era of short videos. *Media, Culture & Society*, 2023. 45(8), 1550–1567. <https://doi.org/10.1177/01634437231202167>
- Litzinger, R. A.: *Other Chinas: The Yao and the politics of national belonging*. Duke University Press, 2000.
- Lo, K.-C.: The struggle between subaltern nationalisms and the nation-state in the digital age: China and its ethnic minorities. In: Hjorth, L. – Khoo, O. (eds.): *The Routledge handbook of new media in Asia*, 352–363. Routledge, 2016.
- McCarthy, S. K.: *Communist multiculturalism: Ethnic revival in South-west China*. University of Washington Press, 2009.
- Oakes, T.: The village as theme park: Mimesis and authenticity in Chinese tourism. In: Oakes, T. – Schein, L. (eds.): *Translocal China: Linkages, identities, and the reimagining of space*. Routledge, 2006.
- Prey, R.: Nothing personal: Algorithmic individuation on music streaming platforms. *Media, Culture and Society*, 2018. 40(7), 1086–1100. <https://doi.org/10.1177/0163443717745147>
- Schein, L.: *Minority rules: The miao and the feminine in China's cultural politics*. Duke University Press, 2000.
- Schein, L.: Negotiating scale: Miao women at a distance. In: Oakes, T. – Schein, L. (eds.): *Translocal China: Linkages, identities, and the reimagining of space*, Routledge, 2006. 213–237.
- Stiegler, B.: *Technics and time, 3: Cinematic time and the question of malaise*. Stanford University Press, 2011.
- Sullivan, J. – Wang, W.: Becoming Wanghong: How foreigners achieve internet celebrity in China. *East Asia*, 2024. 41(3), 201–222. <https://doi.org/10.1007/s12140-024-09427-x>

- Sun, X. – Liu, H. – Feng R. – Peng, M. – Hou, X. – Wang, P. – Wang, H. – Xu, W. – Shi, J.: Weixin de “shuxie” yu “goulian” – Dui yige Pumizu cunmin Weixin qun de kaocha [The “writing” and “articulation” of WeChat: An investigation into a Pumi villagers’ WeChat group]. *Xinwen Yu Chuanbo Yanjiu*, 2016. 16(10), 20–36. <https://doi.org/10.1186/s12890-016-0181-9>
- Wang, S. – Zhou, O. T.: Being recognized in an algorithmic system: Cruel optimism in gay visibility on Douyin and Zhihu. *Sexualities*, 2022. 27(7), 1185–1204. <https://doi.org/10.1177/13634607221106912>
- Wang, X. – Cao, S.: Harnessing the stream: Algorithmic imaginary and coping strategies for live-streaming e-commerce entrepreneurs on Douyin. *The Journal of Chinese Sociology*, 2024. 11(1), 9. <https://doi.org/10.1186/s40711-024-00213-z>
- Xiao, Q. – Li, M.: The “re-localization” of ethnic cultural classics: A case study of the return of “ashima” to its native land [translated]. *Journalism & Communication Studies*, 2017. 5, 5–29.
- Xinhuanet: Douyin publishing its 2020 data report (Douyin fabu 2020 shuju baogao), 2021. Available at: https://www.xinhuanet.com/tech/2021-01/05/c_1126948875.htm
- Yao, X.: Wangluo, wenxue, shaoshu minzu ji zhishi: Qinggan gongtongti [the internet, literature, ethnic minorities, and knowledge: Affective communities]. *Jiangsu Shehui Kexue*, 2028. 2(1), 223–226.
- Yao, Y.: *The Ewenki people and television* [Translated]. Communication University of China Press, 2009.
- Ze, Y.: *Television and social change in Tibetan rural society*. Communication University of China Press, 2015. [Translated].
- Zhang, X. – Xiang, Y. – Hao, L.: Virtual gifting on China’s live streaming platforms: Hijacking the online gift economy. *Chinese Journal of Communication*, 12(3), 2019. 340–355. <https://doi.org/10.1080/17544750.2019.1583260>
- Zhang, Y.: From “minority film” to “minority discourse”: Questions of nationhood and ethnicity in Chinese cinema. In: Hsiao-peng Lu, S. (ed.): *Transnational Chinese cinemas: Identity, nationhood, gender*. University of Hawai’i Press, 1997. 81–104.
- Zhao, E. J.: Wanghong: Liminal Chinese creative labor. In: Cunningham, S. – Craig, D. (eds.): *Creator culture: An introduction to global social media entertainment*. New York University Press, 2021. 211–231. <https://doi.org/10.18574/nyu/9781479890118.003.0015>
- Zhao, E. J.: Streaming culture and a new wave of institutionalisation of audience measurement in China. *Media, Culture & Society*, 2023. 45(8), 1631–1647. <https://doi.org/10.1177/01634437231182017>
- Zulli, D., – Zulli, D. J.: Extending the Internet meme: Conceptualizing technological mimesis and imitation publics on the TikTok platform. *New Media & Society*, 2022. 24(8), 1872–1890. <https://doi.org/10.1177/1461444820983603>